

A Fővárosi Ítéltábla dr. Madari Tibor ügyvéd (1027 Budapest, Frankel Leó utca 5. mfszt. 2.) által képviselt felperesnek a Raiffeisen Bank Zártkörűen Működő Részvénytársaság (1054 Budapest, Akadémia utca 6.) alperes ellen, szerződés érvénytelenségének megállapítása iránt indított perében a Fővárosi Törvényszék 2012. július 20. napján kelt, 71.P.23.392/2012/2-I. számú végzése ellen a felperes részéről 3. sorszámon előterjesztett fellebbezés folytán meghozta a következő

végzést:

A Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú bíróság végzését hatályon kívül helyezi, és az elsőfokú bíróságot a per tárgyalására és újabb határozat hozatalára utasítja.

A végzés ellen fellebbezésnek nincs helye.

Indokolás

A felperes 2012. július 3. napján terjesztett elő keresetet az alperes ellen a köztük 2006. november 15. napján, számon létrejött kölcsönszerződés érvénytelenségének megállapítása és az e szerződés alapján a Budapest alatti ingatlan tulajdoni lapján bejegyzett jelzálogjog, valamint elidegenítési és terhelési tilalom törlése iránt. Egyidejűleg kérte perfeljegyzés elrendelését a nevezett, továbbá a alatti ingatlanra. A bíróság illetékessége kapcsán hivatkozott arra, hogy a fogyasztói szerződésnek minősülő kölcsönszerződésbe foglalt választottbírósági kikötés - mivel az tisztességtelen általános szerződési feltétel - semmis, így a perre a Fővárosi Törvényszék illetékessége megállapítható. E körben előadta, hogy a Pénz- és Tőkepiaci Állandó Választottbíróság kizárólagos illetékességének kikötése előre meghatározott szerződési feltétel volt, amit a felek külön nem tárgyaltak meg, holott ez a vonatkozó bírósági gyakorlat szerint a szokásostól eltérő szerződéses rendelkezés. Álláspontja szerint e kikötés a felperes szempontjából jelentős hátrányt okoz, illetve a jóhiszeműség és tisztesség követelményének sérelmével egyoldalúan és indokolatlanul bontja meg a szerződésből fakadó jogosultságok és kötelezettségek egyensúlyát az alperes javára, kivált annak tükrében, hogy a rendes bíróság előtti eljárást a szerződésben csak a pénzkövetelési igények, azaz lényegében csak az alperes követelésének érvényesítésére tartották fenn.

Az elsőfokú bíróság 2012. július 20. napján kelt, 71.P.23.392/2012/2-I. számú végzésével a keresetlevelet idézés kibocsátása nélkül elutasította a választottbíráskodásról szóló 1994. évi LXXI. törvény (Vbt.) 8. § (1) bekezdésére hivatkozva. Határozatában a Fővárosi Törvényszék kifejtette, hogy a választottbírósági kikötés a kölcsönszerződésben szerepel és nem az általános szerződési feltételek között, így nincs helye a Pp. 41. § (5) bekezdés alkalmazásának, azaz az alperes kérelmére a per nem tárgyalható az általánosan illetékes bíróság előtt. Ugyanakkor a Vbt. 8. § (1) bekezdése szerint a választottbírósági szerződés tárgyát képező ügyben a bíróság a nála előterjesztett keresetlevelet idézés kibocsátása nélkül

FŐVÁROSI TÖRVÉNYSZÉK 14.

FŐVÁROSI BÍRÓSÁG KEZDŐLAPJÁN
Számla / Nyilvántartás / Formanyomtatvány / E-mail / Fax
Dátum: 2012-11-27
PELDÁNY: N
MILLEKLET: KÖZTÖK
FŐLAJSTROMSZÁM / TÖRZSÍRATON: 23392/12

elutasítja. Az elsőfokú bíróság álláspontja szerint nem merült fel olyan körülmény, ami miatt a kölcsönszerződésbe foglalt választottbírói szerződés érvénytelen, hatálytalan lenne. A felperestől pedig elvárható volt, hogy a kölcsönszerződést aláírás előtt elolvassa, esetleges észrevételeit előadja.

A végzés ellen a felperes határidőben fellebbezést nyújtott be, kérve a határozat hatályon kívül helyezését. Beadványában továbbra is fenntartotta azon álláspontját, hogy a választottbírói kikötés a Ptk. 209. § (1) bekezdése szerint tisztességtelen, s így a Ptk. 209/A. § (2) bekezdésére tekintettel semmis.

Az alperes fellebbezésre tett észrevételében a végzés helybenhagyását kérte. Álláspontja szerint a felek között érvényes választottbírói szerződés jött létre, mely nem az üzletszabályzatában elrejtve, hanem a felperes által aláírt egyedi szerződésben található.

A fellebbezés megalapozott.

A Fővárosi Ítéletábla mindenekelőtt megállapította, hogy a felek között létrejött kölcsönszerződés a Ptk. 685. § e) pontja szerint fogyasztói szerződés, hiszen az alperes gazdasági, szakmai tevékenysége körében kötötte azt az f) pont alapján fogyasztónak minősülő felperessel. A másodfokú bíróság ennek fényében vizsgálta a választottbírói kikötést.

A kölcsönszerződés aláírásakor hatályos Ptk. 209. § (1) bekezdése szerint tisztességtelen a fogyasztói szerződésben egyedileg meg nem tárgyalt szerződési feltétel, ha a feleknek a szerződésből eredő jogait és kötelezettségeit a jóhiszeműség és tisztesség követelményének megsértésével egyoldalúan és indokolatlanul a szerződési feltétel támasztójával szerződést kötő fél hátrányára állapítja meg. Ilyen tehát az a szerződési feltétel, ami a Ptk. 4. § (1) bekezdésében foglalt jóhiszeműség és tisztesség alapelveinek sérelmével felborítja a szerződéses viszonyban levők jogainak és kötelezettségeinek kiegyensúlyozottságát.

A 2/2011. (XII. 12.) PK véleményből is kitűnően következetes a bírói gyakorlat abban, hogy olyan bíróság illetékességének kikötése, amely a fogyasztóra nézve aránytalanul és szükségtelenül nehezíti a szerződésből eredő igényérvényesítést, tisztességtelennek minősül, ha azt a felek a szerződéskötést megelőzően külön és kifejezetten nem tárgyalták meg, s így a fogyasztónak nem volt alkalma az általánostól eltérő igényérvényesítési útból fakadóan eltérő jogai és kötelezettségei mérlegelésére. Választottbírói illetékességének kikötése kiváltképpen sérelmes lehet, tekintettel az ilyen eljárások többletköltségeire. A választottbírói szerződés mellett a felek a kölcsönszerződésből eredő pénzkövetelés érvényesítésére fenntartották a fizetési meghagyásos eljárást és annak perré alakulása esetén a rendes bírói utat. Tekintettel arra, hogy a kölcsön folyósítását követően értelemszerűen csak és kizárólag az alperesnek marad fenn pénzkövetelése, a választottbírói kikötés alóli kivétel csak az ő érdekét szolgálja, ami további aránytalanságot okoz a felek jogai és kötelezettségei között.

A Fővárosi Ítéltábla a fentiek szerint megállapította, hogy a felek között létrejött fogyasztói szerződésbe foglalt választottbírói kikötés tisztességtelen szerződési feltétel, így az a Ptk. 209/A. § (2) bekezdése alapján semmis.

Az elsőfokú határozat indoklása kapcsán a másodfokú bíróság megjegyzi, az hogy egy szerződési feltétel általános szerződési feltételnek minősül-e, a Ptk. 205/A. §-ra tekintettel nem annak függvénye, hogy azt az adott egyedi szerződésbe, vagy egy külön „általános szerződési feltételek” elnevezésű okiratba foglalták-e.

Fentiekre tekintettel a Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú bíróság végzését a Pp. 259. §-alapján alkalmazandó Pp. 253. § (2) bekezdése szerint hatályon kívül helyezte, és az elsőfokú bíróságot a per tárgyalására és újabb határozat hozatalára utasította.

Az alperesnek a másodfokú eljárás során megtérítést igénylő költsége nem merült fel, így arról rendelkezni nem kellett.

Budapest, 2012. október 26.

Dr. Lukács Zsuzsanna s. k.
a tanács elnöke

Dr. Lente Sándor s. k.
előadó bíró

Dr. Csóka István s. k.
bíró

A kiadmány hitelével:
dr. Rémesné Sütő Petra
bírói ügyintéző

